

1R DE BATXILLERAT · FE1 · UNITAT 3

Formes jurídiques i posada en marxa

Com triar la forma jurídica, les societats, l'economia social, els tràmits de constitució i la fiscalitat bàsica

3

PER COMENÇAR

En aquesta unitat aprendràs a...

Explicar què és la forma jurídica d'una empresa i quins criteris s'han de comparar per triar-la.

Descriure les característiques de l'empresari individual, la comunitat de béns, la societat limitada i la societat anònima.

Distingir les cooperatives, les societats laborals i les associacions, i entendre per què hi participen les persones d'una manera diferent.

Seguir els tràmits bàsics per constituir una empresa o una associació i saber quins registres hi intervenen.

Calcular l'IVA en un cas simplificat i comparar tipus de l'impost de societats.

SITUACIÓ DE PARTIDA · CAS FICTICI

Una situació de partida

És novembre. El grup ha presentat el banc de llibres a l'AFA i a una part del claustre a la sala d'actes de l'institut. La Concha pregunta una cosa que ningú no s'esperava: «Perfecte, però qui signa els papers? Si passa alguna cosa, qui en respon?». Cap d'ells no ho sap, i la Ruth, des de l'últim rengle, tampoc no els ho diu.

❓ Una persona que obre una botiga pel seu compte, respon dels deutes amb el seu patrimoni personal? Escriu què en penses.

❓ Quina diferència hi ha entre una societat de responsabilitat limitada (SL), una cooperativa i una associació? Escriu el que sàpigues.

❓ Per què creus que algunes formes d'empresa s'han d'inscriure en un registre públic?

MAPA DE LA UNIDAD

Lo que vamos a ver

- **3.1** Com triar la forma jurídica
- **3.2** Empresari individual i societats mercantils (SL i SA)
- **3.3** Cooperatives, societats laborals i associacions
- **3.4** Tràmits de constitució i registres
- **3.5** Fiscalitat bàsica i primers passos

Sis criteris per triar

Responsabilitat

Limitada o il·limitada.

Persones

Quantes són i com decideixen.

Capital

El mínim i els diners per funcionar.

Tràmits

Costos de constituir-la i mantenir-la.

Fiscalitat

Quins impostos paga.

Finalitat

Guanyar diners, feina o un servei sense lucre.

CLAVE

S'escull **comparant criteris**, no per costum.

Autònoma o societat limitada

Persona autònoma

- Responsabilitat il·limitada
- Els creditors poden reclamar 11.000 €
- Amb el seu patrimoni personal

VS

Societat limitada

- Responsabilitat limitada
- Les 3 sòcies perden 3.000 € aportats (1.000 € cadascuna)
- Llevat d'avals personals

CLAVE

14.000 − 3.000 = **11.000 €** de deute que els béns no cobreixen.

SL i SA

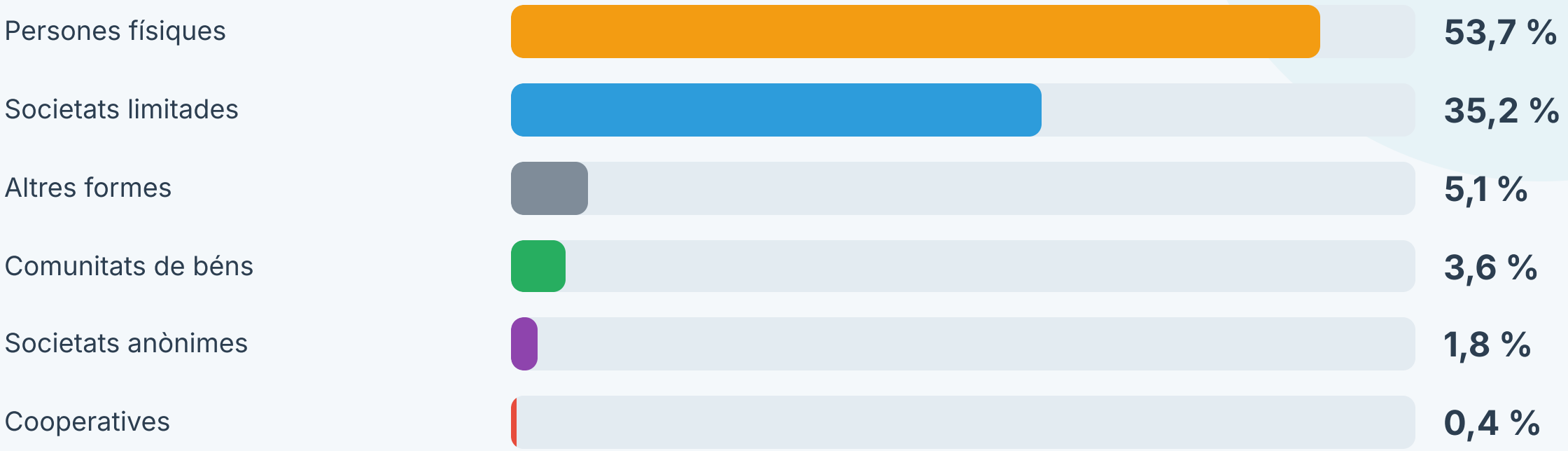
	SL	SA
Capital mínim	1 €	60.000 €
El capital es divideix en	Participacions	Accions
Qui decideix	Junta general	Junta general
Constitució	Més senzilla	Més cara i formal

CLAVE

La **SL** és la més comuna entre pimes; la mida no determina la forma.

Empreses de Catalunya segons la forma

Percentatge sobre 610.062 empreses, 1 de gener de 2025.

Font: INE, DIRCE, 2025, taula 73021 (consulta: 11/2026).

CLAVE

Les cooperatives són poques en nombre, però poden reunir **centenars de persones sòcies**.

Economia social

Cooperativa

Una persona sòcia, un vot. Llei 12/2015: 3.000 € de capital mínim.

Societat laboral

SA o SL amb la majoria del capital de persones treballadores.

Associació

Sense ànim de lucre; almenys tres persones, acta i estatuts.

CLAVE

El banc de llibres podria ser una **associació juvenil**.

Constituir una SL

1. **Denominació**
   Certificació negativa al Registre Mercantil.
2. **Capital**
   Aportar-lo i acreditar-lo.
3. **Escriptura**
   Davant notari, amb els estatuts.
4. **Inscripció**
   Al Registre Mercantil.
5. **Altes**
   A Hisenda i a la Seguretat Social.

CLAVE

Els **estatuts** fixen nom, objecte, seu, capital, òrgans i repartiment de resultats.

L'IVA de la papereria

CONCEPTE	CÀLCUL	IMPORT
IVA repercutit	20.000 × 21 %	4.200 €
IVA suportat	11.000 × 21 %	2.310 €
IVA a ingressar	4.200 − 2.310	1.890 €

CLAVE

L'IVA a ingressar és el 21 % de (20.000 − 11.000) = **1.890 €**.

🙋 PREGUNTA PER A LA CLASSE

El banc de llibres té uns vint voluntaris de 16 anys, sense capital i amb un magatzem cedit. Quina forma encaixa millor?

A Societat limitada administrada pels voluntaris

B Associació juvenil, amb almenys una persona adulta que formalitzi els actes

C Societat anònima

✔️ Els menors no emancipats no poden administrar una SL ni hi ha capital; l'associació no necessita capital i admet menors.

REPASO

Idees clau

- **Triar la forma jurídica.** Responsabilitat limitada i il·limitada, capital, persones, tràmits i impostos, finalitat de l'organització.
- **Empresari individual i societats.** Persona autònoma, comunitat de béns, sl i sa.
- **Economia social.** Cooperatives: una persona, un vot, societats laborals, associacions.
- **Tràmits.** Estatuts i escriptura, registres, alta censal i seguretat social.
- **Fiscalitat.** IRPF i impost de societats, iva.

PER ACABAR

Per pensar

1 Quan la Concha va preguntar «qui signa els papers?», què va faltar al projecte del banc de llibres? Què li hauries respost tu?

2 Un grup d'amics vol muntar un taller de reparació de bicicletes. Quina forma jurídica triaries i amb quins dos criteris ho justificaries?

3 Una papereria ingressa 1.890 € d'IVA a Hisenda. Per què no és un cost de la papereria?

Ara et toca a tu!

Repassa, practica i comprova el que has après.

📝 **Resum**

✅ **Test**

👆 **Interactius**

Llibre, presentacions, resums i tests gratis a **josesande.com**